STOP tekstmodel

Inleiding en achtergrond

STOP is gericht op het coderen van (informatie in) overheidspublicaties. Deze publicaties zijn semi-gestructureerd; ze bevatten een combinatie van relatief ongestructureerde leesbare tekst en gestructureerde metadata.

Het coderen van de leesbare tekst van een publicatie is de kern van STOP. De opeenvolging van tekens, geordend in alinea's, tabellen, lijsten, etc. is de kapstok waaraan additionele informatie zoals metadata, verwijzingen naar afbeeldingen etc. kan worden opgehangen. Het tekstmodel beschrijft welke entiteiten relevant zijn bij het coderen van de tekst en de additionele informatie.

STOP is in principe syntax neutraal. Entiteiten als "hoofdstuk" of "artikel" kunnen op meerdere manieren vastgelegd worden. In de praktijk wordt XML gebruikt als bronformaat voor de publicaties. De structuur van een publicatie wordt beschreven met XML Schema en additionele business rules via Schematron. Het is onvermijdelijk dat de beperkingen en mogelijkheden van XML her en der impact hebben op STOP – dit wordt dan aangegeven.

STOP kent een aantal abstracte entiteiten die gebruikt worden voor classificatie van de niet-abstracte entiteiten:

- container
- block
- · inline
- marker
- · structuurelement

In de volgende hoofdstukken wordt nader beschreven welke rol de abstracte entiteiten vervullen, welke implementaties beschikbaar zijn, welke eigenschappen ze hebben, en hoe uitbreidingen kunnen plaatsvinden.

Abstracte entiteiten

In dit hoofdstuk worden de abstracte entiteiten nader beschreven.

Container

Een container is een groepering van 1 of meer containers en / of 1 of meer structuurelementen. De container bevat geen tekst of een default vormgeving. Containers zijn over het algemeen grote logische blokken binnen een publicatie. De inhoud van een container varieert sterk.

Block

Een block is een container met tekst en kan daarnaast 1 of meer inline elementen en / of 1 of meer marker elementen en / of 1 of meer block elementen bevatten. Een block is daarmee een entiteit die fungeert als container op tekstniveau. Het equivalent van een block in HTML is het div element.

Voorbeelden van block entiteiten binnen STOP zijn alinea, tabel.

Inline

Een inline bevat tekst en / of inline elementen. Het equivalent van een inline in HTML is het span element. Een voorbeeld van een inline is de aanduiding voor vet, italic, etc. Een inline kan ook gebruikt worden voor meer betekenisvolle aanduidingen zoals bouwhoogte.

Marker

Een marker is een positie in de tekst waaraan informatie gekoppeld is. In tegenstelling tot een inline omvat een marker geen tekst. Een voorbeeld van een marker is een voetnootreferentie of een afbeelding.

Structuurelement

Een structuurelement is een speciaal soort container waarmee de formele structuur van een regeling kan worden uitgedrukt. Het gaat om hoofdstuk, paragraaf, etc.

Entiteiten

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de (niet-abstracte) STOP entiteiten. Er is gekozen voor een logische onderverdeling (in plaats van een groepering per abstracte entiteit). Details als cardinaliteit worden op deze plaats zoveel mogelijk vermeden.

Documentniveau

Een officiële publicatie is een document dat door een bevoegd gezag wordt bekendgemaakt en daarmee gepubliceerd. De entiteit **officiele-publicatie** is een container die bestaat uit een metadata container en een container die het publicatieblad representeert (bijvoorbeeld **staatscourant**, **gemeenteblad**, etc.).

Sommige officiële publicaties bevatten wijzigingsinstructies die geconsolideerd moeten worden. Het resultaat van een dergelijke consolidatie is een zogeheten toestand. De entiteit **toestand** is een container die bestaat uit een metadata container (verplicht), een regeling container (verplicht)¹.

Een publicatieblad container (zoals **staatscourant**) bevat een **bladaanduiding** container, een **regeling** container en een **nawerk** container. De regeling is in dit geval de "hoofdtekst" van de bekendmaking, terwijl de optionele nawerk container ruimte biedt voor nota toelichting, bijlage en dergelijke.

Regelingtekst

Een **regeling** bestaat uit² een opschrift, aanhef, lichaam, slotformulier, ondertekening, en eventuele bijlagen. De volgorde van deze entiteiten is relevant.

Het **opschrift** is een omschrijving (titel) van de regeling. Het komt overeen met wat voorheen werd aangeduid als "intitulé". Alhoewel het opschrift veelal bestaat uit een enkele string, is er

¹Omdat een toestand niet in een publicatieblad wordt gepubliceerd, is er hier geen noodzaak voor een publicatieblad entiteit.

²Zie Aanwijzingen voor de regelgeving, aanwijzing 94

modelmatig in STOP een opschrift container, die bestaat uit een (1) alinea blok, en pas daarbinnen tekst.

Een **aanhef** bevat inleidende tekst over de regeling, waaronder de considerans. Aanhef is een container, die een of meer block(s) bevat (alinea of lijst, geen tabel).

Een **lichaam** is een container die de hoofdtekst van de regeling bevat. Dit komt overeen met regeling-tekst in voorlopers van STOP. Een lichaam bevat of een tekst volgens artikelstructuur (met optioneel groepering via hoofdstuk, paragraaf, etc.) of een vrije tekst (eventueel geordend via een divisiestructuur).

Het **slotformulier** bevat afsluitende (procedurele) tekst over de regeling. De **ondertekening** bevat zaken datum en plaats van publicatie, en rol plus naam van de ondertekenaar(s). Beide voorgaande entiteiten worden gecombineerd tot een entiteit **regeling-sluiting**. Dit is een container. In voorgangers van STOP werd de inhoud van regeling-sluiting zo betekenisvol mogelijk gecodeerd. In de praktijk bleek dit een te overmatig niveau van detail. In STOP wordt daarom gekozen voor generieke alinea entiteiten met een optionele rol eigenschap die dan wel moet gevuld wordt met voorgeschreven waarden (zoals "slotformulier").

De entiteit **bijlage** is een container die 1 of meer blocks bevat. Dit kunnen tabellen, afbeeldingen, of tekst zijn. Let op: er zijn twee soorten bijlagen binnen STOP. Binnen regelingtekst gaat het om bijlage(n) die formeel tot de regeling behoren (en dus ook op hetzelfde niveau bindend zijn). Buiten regelingtekst gaat het om toelichtende bijlagen.

Er bestaat een verschil tussen **officiele-publicatie** en **toestand** voor wat betreft de inhoud van regeling. Bij **toestand** is aanhef en regeling-sluiting niet relevant, en binnen het lichaam is informatie over was-wordt niet relevant (die is immers dan reeds gebruikt bij de totstandkoming van de toestand). Binnen **officiele-publicatie** is was-wordt informatie juist wel relevant voor die publicaties die als basis voor een toestand dienen.

Tabellen

Een tabel is een block. Hierdoor kunnen tabellen (als siblings) gecombineerd worden met alinea's, lijsten en afbeeldingen binnen een container.

STOP ondersteunt het CALS model voor tabellen³. Omwille van de interoperabiliteit is gekozen voor het CALS Exchange Table Model.

In afwijking op voorlopers wordt binnen STOP ook het HTML tabel model ondersteund. Het betreft hier de implementatie zoals deze is opgenomen binnen XHTML 1.0 Strict. Deze elementen worden net zoals bij Akoma Ntoso niet in de XHTML namespace opgeslagen – formeel zijn het dus pseudo XHTML elementen.

Lijsten

Een **lijst** is geclassificeerd als een block. Deze keuze is met name gebaseerd op het feit hoe lijsten in de tekst worden gebruikt. Gezien de recursieve aard van lijsten en het feit dat de tekst nooit op lijstniveau zit (maar altijd binnen lijst-items) was een keuze voor container ook verdedigbaar geweest.

³Zie https://en.wikipedia.org/wiki/CALS_Table_Model

Een **definitielijst** is een specifieke vorm van een lijst die gericht is op het coderen van een lijst met definities. Een definitielijst bevat 1 of meer **definitie-item** entiteiten. Deze bestaan uit een volgnummer, een term en een definitie.

Artikelen en groepering daarvan in hoofdstuk, paragraaf, etc.

Een **artikel** is een bepaling in een regelgevend document, bijvoorbeeld een wet, een regeling of een verdrag. Het artikel is bedoeld om een concrete regel te geven op het 'laagste' niveau van de regeling⁴.

Indien het aantal artikelen toeneemt dan kan omwille van de toegankelijkheid gekozen worden voor een groepering van artikelen. In aanwijzing 97 van de Aanwijzingen voor de regelgeving wordt hier nader op ingegaan:

- 2 Bij een verdeling op één niveau worden de onderdelen "hoofdstuk" of "paragraaf" genoemd.
- 3 Bij een verdeling op twee niveaus worden de onderdelen van het eerste niveau "hoofdstuk" en de onderdelen van het tweede niveau "paragraaf" genoemd.
- 4 Bij een verdeling op meer dan twee niveaus worden de onderdelen in volgorde van omvang "deel", "hoofdstuk", "titel", "afdeling" en "paragraaf" genoemd, met dien verstande dat in ieder geval de aanduidingen "hoofdstuk" en "paragraaf" worden gebruikt.

In lijn met bovenstaande aanwijzing zijn er binnen STOP entiteiten aangemaakt voor deel, hoofdstuk, titel, afdeling, en paragraaf gemaakt. Via business rules wordt het toegestane gebruik ("1 niveau dan hoofdstuk of paragraaf") afgedwongen. In de praktijk wordt hier overigens nog wel eens van afgeweken (vandaar dat dit via business rules wordt afgedwongen, en niet via de definitie van de entiteiten zelf).

Zowel **artikel** als de groeperingen **hoofdstuk**, etc. zijn geclassificeerd als structuurelement. Dit laat onverlet dat er een essentieel verschil qua semantiek tussen beide is. Het artikel is de kern: hier staan de bepalingen (de tekst) en dit is de eenheid van wijziging. De groeperingen zijn optioneel, en worden geacht louter redactionele tekst te bevatten (bijvoorbeeld "vervallen").

Een artikel bevat een kop en daarnaast een keuze tussen vrije tekst (in de vorm van block(s)) of een of meer **lid** entiteiten. De vrije tekst kan bestaan uit alle soorten blocks. Een **lid** is genummerd en bevat tekst⁵. Aangezien vrije tekst binnen een artikel ook een lijst kan bevatten – en de lijstitems ook genummerd zijn – kan verwarring ontstaan met leden. In de praktijk is een opsomming veelal gecombineerd met 1 of meer alinea's. In dat geval moet het om vrije tekst gaan, omdat buiten de leden geen alinea's kunnen staan.

Werkingsgebied

Werkingsgebied betreft het (ruimtelijk) gebied waarop (een onderdeel) van een publicatie betrekking heeft. Iedere publicatie heeft een werkingsgebied. Indien niet aangegeven komt het

⁴Zie https://nl.wikipedia.org/wiki/Artikel_(recht).

⁵De aanwijzingen voor de regelgeving zijn aanmerkelijk beperkter dan de praktijk: http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0005730&hoofdstuk=3¶graaf=3.5&aanwijzing=99&z=2011-05-11&g=2011-05-11. STOP laat meer toe dan 1 alinea, maar kan via business rules tot conformiteit met aanwijzing 97 komen.

werkingsgebied overeen met het gebied waarover het bevoegd gezag dat verantwoordelijk is voor de publicatie iets te zeggen heeft⁶.

Werkingsgebied is default gekoppeld aan het documentniveau, maar kan ook binnen het document op structuurelementen⁷ worden gespecificeerd. Hiervoor geldt dan als eis dat de hiërarchie van de tekst wordt gevolgd; een onderliggend werkingsgebied moet gelijk zijn aan of binnen een bovenliggend werkingsgebied liggen.

De waarde van een werkingsgebied is een set van 1 of meer **geoNaam** entiteiten (die uit een te benoemen waardenlijst komen, bijvoorbeeld "Alkmaar"), een of meer GML 3.2 structuren als **geoObject**⁸, of een interne **verwijzing** naar een ergens anders gedefinieerde GML 3.2 structuur. Een verwijzing voor wat betreft het laatste punt is meer dan een interne link. Werkingsgebieden volgen de hiërarchie van de tekst. In een situatie dat er een groot aantal GML structuren op een bepaald niveau gedefinieerd zijn als werkingsgebied, dan kan het wenselijk zijn om uit te drukken dat het werkingsgebied op het lagere niveau bestaat uit "alle direct bovenliggende GML structuren behalve ...". De precieze invulling van dit vocubulaire moet nog ontwikkeld worden.

Een implicatie van de opname van werkingsgebied in STOP is dat de XML serialisatie moet kunnen omgaan met GML fragmenten⁹. Een publicatie op basis van STOP is geen op zichzelf staand GML document (dat in een viewer te openen is), mar het is wel denkbaar dat dit via een standaard XSLT gegenereerd kan worden.

Een geoObject heeft een eigen metadata sectie (zie hieronder voor verdere detaillering). Hierin kan bijvoorbeeld informatie over labels, IMRO nummers en dergelijke worden opgenomen.

Metadata

In het tekstmodel is de lopende tekst – gebundeld als publicatie – de kern. Op diverse niveau's van de publicatie kan het – vanuit verschillende doelstellingen – nodig zijn om informatie toe te voegen die niet zichtbaar is in de lopende tekst¹⁰. Deze informatie is metadata. Iedere **metadata-uitspraak** volgt het patroon <object> <eigenschap> <waarde>.

Het object bevat een identifier van de entiteit waarover de uitspraak gaat. Bij serialisatie als XML is het object is veelal impliciet omdat het uit de plaatsing van de metadata container volgt. Alleen wanneer metadata uitspraken fysiek ontkoppeld worden van de publicatie (en daarmee hun context) dan moet het object expliciet gemaakt worden in de metadata uitspraak.

Eigenschap¹¹ is een string of een URI die aangeeft welke relatie tussen object en waarde bestaat.

¹¹Engels: predicate.

⁶In voorlopers van STOP was het idee van werkingsgebied niet expliciet benoemd. Door in deze gevallen uit te gaan van (het gebied van) bevoegd gezag kan hiermee omgegaan worden.

⁷Nog bepalen: ook andere entiteiten (bijvoorbeeld nota van toelichting)? Ook nog bepalen: werkingsgebied op onderdelen van artikel (lid; lijstonderdeel; volzin)

⁸Surface; Polygon; CompositeSurface; OrientableSurface.

⁹In de http://www.opengis.net/gml/3.2 namespace. In voorgangers van STOP werd geen gebruik gemaakt van XML namespaces, maar in de STOP XML serialisatie zal minimaal 1 namespace gebruikt moeten worden.

¹⁰De grens tussen XML elementen en metadata is soms vaag. Een XML element
| Syvet is pas voor de gebruiker leesbaar indien er een vormgevingsinstructie aan gekoppeld wordt. Dit kan ook uitgedrukt worden als XML attribuut via vet of zelfs vet waarbij ergens anders een de koppeling wordt gelegd tussen (het id van) de span en het gewenste gedrag. Het laatste geval komt het dichtst bij metadata zoals het vaak wordt gebruikt, maar in de kern zijn het allemaal vormen van metadata.

De waarde van een metadata uitspraak is een getypeerde waarde, een object of een lijst. Binnen STOP worden de XML Schema primitive datatypes toegestaan¹². Een object is een ongeordende set met sleutel – waarde paren, waarbij de sleutel een string zonder spaties zijn en de waarde weer een getypeerde waarde, object of lijst kan zijn.

Er is binnen STOP een **metadata container**. Deze bestaat uit 1 of meer metadata-uitspraken. Implicatie van de keuze om metadata te definiëren als container is dat deze niet op het niveau van block of inline geplaatst kan worden. Indien een metadata-uitspraak over een block of inline gaat dan moet dit block of deze inline expliciet als object benoemd worden in de metadata uitspraak (via een referentie naar het id).

Consolidatie van metadata en werkingsgebied

Hoe maak je dit consolideerbaar?

- · Identificatie moet mogelijk zijn.
- Er is niet noodzakelijkerwijze een tekst, dus hoe presenteer je het feit dat er 1 of meer werkingsgebieden aan een structuurelement hangen?
- Granulariteit?
- featureMember
- UitbeiGML XML 1-op-1 vervangen
- effect consolidatie op metadata / eigenschap waarde annotaties; valt het weg (het is immers geen leesbare tekst)? is het juridisch gezien de tekst of ook de annotatie?

Nota-toelichting

Bij document als geheel; structuurelement; artikel

Hoe maak je dit consolideerbaar?

- · Identificatie moet mogelijk zijn.
- Scenario's:
- nieuw artikel dan ook mogelijk nieuwe toelichting gekoppeld aan artikel
- gewijzigde toelichting zonder wijziging in artikel

Bijlage

In een bijlage kan vrije tekst worden opgenomen volgens een divisie-structuur. De divisie-structuur is een recursieve hiërarchische structuur zonder de semantische betekenis van de eerder genoemde structuurelementen (paragraaf; hoofdstuk; etc.).

De bijlage is tevens bedoel	d voor geoObjecten die	meervoudig gebruikt worden.
-----------------------------	------------------------	-----------------------------

_

¹²Plus integer.

Losse onderwerpen

Uitbreidbaarheid

Entiteiten als "artikel" of "hoofdstuk" zijn zogeheten primaire entiteiten. Het toevoegen van primaire entiteiten heeft nogal wat gevolgen, bijvoorbeeld wijziging van XML Schema. Een eenvoudiger uitbreidbaar model is om te werken met generieke entiteiten waarvan de rol via een eigenschap wordt vastgelegd. Dit leidt dan bijvoorbeeld tot een structuurelement met rol "artikel". Zeker wanneer de waarde van de eigenschap rol niet ingeperkt is via een waardenlijst, biedt deze oplossing veel ruimte voor uitbreidingen.

STOP biedt een mengvorm. Per entiteit wordt bekeken hoe vaak deze voor zal komen en of er sprake is van specifieke informatie dan wel context. Gestreefd wordt naar een relatief compacte kern van primaire entiteiten, met per abstracte klasse een uitbreidingsmogelijkheid via een rol eigenschap.

Er zijn dan feitelijk drie niveau's:

- STOP abstract model bevat primaire entiteiten en 1 uitbreidingsmogelijkheid per abstracte klasse;
- STOP implementatie kan primaire entiteiten toevoegen binnen die implementatie maar ook constraints leggen op de toegestane waarden van de rol eigenschap van de abstracte uitbreidingsmogelijkheid;
- STOP gebruiker kan indien niet dichtgetimmerd in 2 specifieke betekenis toekennen op basis van zelfgedefinieerde waarde voor rol eigenschap.

Kennisgeving van rechterlijke uitspraak

In het kader van omgevingswet nog overleggen met juristen of er ook zoiets nodig is als kennisgeving van rechterlijke uitspraak. Dit leidt tot statusverandering – bijvoorbeeld opschorten van een deel van een plan – maar is niet gebaseerd op een expliciet besluit van het bevoegde gezag zelf. En onduidelijk is of dit in een publicatieblad komt of niet.

Interne bijlage of externe bijlage?

Compositie

Er bestaan restricties ten aanzien van de mogelijke compositie van entiteiten. Het is bijvoorbeeld niet toegestaan om een inline in een container te plaatsen, hier moet een block tussen zitten. Het is ook niet de bedoeling dat structuurelement, block en container worden gecombineerd als siblings.

Metadata kan worden gezien als een generieke vorm van een eigenschap van een entiteit. Het is dus mogelijk om bepaalde predicates te "promoveren" tot eigenschap. Dit kan leiden tot onduidelijkheden bij de XML serialisatie, waar "eigenschappen" vertaald worden naar attributen maar waar de waarde van een attribuut nogal ingeperkt is.